

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Президії НАН України
від 13.12.2017 № 340
(в редакції згідно з постановою
Президії НАН України
від 11.07.2018 № 233)

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок конкурсного відбору
науково-технічних проектів установ НАН України

1. Це Положення визначає процедуру конкурсного відбору науково-технічних проектів установ НАН України, реалізація яких сприятиме впровадженню в економічну і соціальну сферу результатів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт установ НАН України, та регламентується Положенням про цільові програми наукових досліджень НАН України і цільові наукові (науково-технічні) проекти НАН України, затвердженим постановою Президії НАН України від 07.10.2015 № 236 (зі змінами) і Порядком формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженим постановою Президії НАН України від 13.04.2011 № 111 (зі змінами).

2. Основна мета конкурсу – підтримка найважливіших для держави наукових досліджень і науково-технічних проектів, що мають вагомий доробок у вирішенні актуальних фундаментальних проблем та орієнтовані на конкретний кінцевий результат, і науково-технічних (експериментальних) розробок з високим ступенем готовності, які можуть бути впроваджені в короткі строки та спрямовані на підвищення конкурентоспроможності галузей вітчизняної економіки, імпортозаміщення, налагодження та розвиток експортно-орієнтованого виробництва.

3. Конкурс проводиться серед проектів за такими тематичними напрямками:

- економічне та інституційне забезпечення науково-технологічного і інноваційного розвитку;
- машинобудування та приладобудування;
- інформаційні та комунікаційні технології;
- енергетика та енергоефективність;
- раціональне природокористування;
- нові хімічні речовини та матеріали;
- нові матеріали, методи їх з'єднання та обробки;
- новітні біотехнології для охорони здоров'я, фармакології та агропромислового комплексу.

4. Рішення про проведення конкурсу науково-технічних проектів (далі – проекти), умови проведення конкурсу та окремі тематичні напрями, за якими буде проводитись конкурс в поточному році, приймається Президією НАН України. Рішення доводиться до установ НАН України в установленому порядку та розміщується на сайті НАН України.

5. Обов'язкові вимоги до проектів установ НАН України:

– схвалення проекту вченою радою відповідної установи НАН України;

– строк виконання проекту має становити не більше 1 року;

– наявність завершеної розробки або розробки, що потребує незначного доопрацювання;

– науковий співробітник може виступати як керівник тільки одного проекту серед поданих на конкурс.

6. До участі в конкурсному відборі не допускаються проекти, які:

– дублюють роботи з поточної бюджетної тематики, а також підтримані по інших конкурсах;

– містять недостовірну інформацію та не відповідають вимогам, визначеним п.5 та п.8 цього Положення;

– подані від установ, що перебувають у стані ліквідації або реорганізації, щодо яких порушена процедура банкрутства;

– подані від установ, що мають заборгованість перед бюджетом і державними цільовими фондами.

7. Приймання заявок здійснюється секціями НАН України. Для цього визначається координатор за секцією з працівників Науково-організаційного відділу Президії НАН України.

8. Формування запиту на фінансування проекту здійснюється заявником на сайті <http://tema-ndr.nas.gov.ua/> в системі Розподіленої інформаційної технології підтримки науково-організаційної діяльності НАН України (далі – РІТ НОД НАН України). Після цього заявник подає до відповідного координатора пакет документів у трьох примірниках (документи складаються українською мовою):

8.1. Запит на фінансування проекту, роздрукований з системи РІТ НОД НАН України.

8.2. Витяг з протоколу засідання вченої (науково-технічної) ради установи НАН України зі схваленням проекту та зазначенням назви теми попередніх досліджень установи, продовженням/завершенням яких є проект.

8.3. Попередній договір з організацією-партнером, оформлений згідно з додатком 1 до цього Положення або копію діючого контракту з партнером (у разі залучення до виконання проекту організації-партнера, який забезпечить співфінансування проекту в обсязі, що перевищуватиме фінансування з державного бюджету).

9. Координатори реєструють запити та визначають формальну відповідність поданих документів умовам конкурсу. Пакет документів (пп.8.1–8.3) зберігається у координатора до кінця поточного року.

10. Координатори направляють по одному примірнику запиту до відповідного відділення НАН України та незалежному експерту, визначеному секцією НАН України для проведення наукової експертизи.

11. Запити установ, підпорядкованих безпосередньо Президії НАН України, передаються на наукову експертизу двом незалежним експертам, визначеним відповідними секціями НАН України.

12. Відділення НАН України розглядають подані запити, заслуховують презентаційні доповіді наукових керівників робіт та проводять наукову експертизу запитів.

13. Наукова експертиза здійснюється згідно з критеріями, визначеними експертною анкетною з оцінювання запиту на виконання науково-технічного проекту згідно з додатком 2 до цього Положення. Дані про експертів, які проводять експертизу окремого запиту, інформація щодо проходження експертизи та її результати є конфіденційними.

14. За результатами розгляду відділення НАН України визначають рейтингову оцінку отриманих запитів на предмет їх відповідності меті та умовам конкурсу.

15. Строки проведення рейтингової оцінки та наукової експертизи визначаються умовами конкурсу. Заповнені експертні анкети та рейтингові оцінки відділень НАН України передаються на розгляд до відповідної секції НАН України. Експертні анкети та рейтингові оцінки відділень НАН України, експертні анкети незалежних експертів зберігаються у координатора до кінця поточного року.

16. Секції НАН України після отримання рейтингової оцінки відділень та експертних висновків проводять відбір проектів з урахуванням обсягів запланованого фінансування. Пріоритетними для фінансування вважатимуться роботи, які мають фінансову підтримку вітчизняних та/або зарубіжних партнерів, та роботи міждисциплінарного характеру.

За необхідності бюро секції НАН України може під час конкурсу направляти окремі запити на додаткову експертизу, заслуховувати презентаційні доповіді керівників робіт, вносити узгоджені з керівниками окремих робіт зміни щодо їх змісту, обсягів фінансування, а також об'єднання з іншими роботами тощо. Рішення оформлюється протоколом та подається на затвердження Президії НАН України.

17. Перелік відібраних за конкурсом проектів, сформований на основі їх рейтингових показників та виходячи із загального обсягу фінансування конкурсу, передбаченого в бюджеті НАН України на поточний рік, затверджується Президією НАН України та впродовж десяти днів розміщується на сайті НАН України. При цьому для

кожного проекту зазначаються назва проекту, наукова установа, в якій планується виконання проекту, установи-співвиконавці проекту, а також (за необхідності) науковий керівник проекту.

18. Наукові керівники відібраних робіт у двотижневий строк після оприлюднення результатів конкурсного відбору:

18.1. Подають до Відділу фінансово-економічного забезпечення діяльності НАН України реєстр розподілу видатків у розрізі кодів економічної класифікації (КЕКВ).

18.2. Укладають договір на виконання науково-технічного проекту (далі – договір), оформлений згідно з додатком 4 до Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженим постановою Президії НАН України від 13.04.2011 № 111 (зі змінами), який з боку НАН України підписує віце-президент НАН України – голова відповідної секції НАН України за розподілом обов'язків. Договір на виконання науково-технічного проекту з НАН України подається у трьох примірниках та в електронному варіанті.

19. Наукові керівники відібраних робіт зобов'язані сформувані в системі РІТ НОД НАН України реєстраційну картку НДР та ДКР (далі – РК) та зареєструвати проект відповідно до Порядку державної реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 27.10.2008 № 977, з обов'язковим зазначенням виду робіт з кодом 48 (прикладні розробки). Після цього подати разом з договором у відсканованому та паперовому варіанті дві копії РК до відповідного координатора.

20. При наявності у відібраних за конкурсом проектах співвиконавців наукові керівники робіт зобов'язані разом з договором подати обґрунтування необхідності залучення сторонніх організацій як співвиконавців й обсягів необхідного для цього фінансування.

21. Візування документів, що подаються на підпис віце-президентам НАН України – головам відповідних секцій НАН України, проводиться у такому порядку:

– координатор конкурсу науково-технічних проектів наукових установ НАН України від відповідної секції НАН України;

– координатор конкурсу науково-технічних проектів наукових установ НАН України від Відділу фінансово-економічного забезпечення діяльності НАН України;

– учений секретар відповідної секції НАН України;

– начальник Відділу фінансово-економічного забезпечення діяльності НАН України.

22. При наявності організації-партнера наукові керівники відібраних робіт після укладання договору з НАН України укладають договір з організацією-партнером, оформлений з урахуванням рекомендацій, викладених у додатку 3 до цього Положення, та перед

підписанням договору між установою НАН України та партнером погоджують його зміст у Центрі досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України (далі – Центр). Копія договору з партнером візується у Центрі та подається до відповідного координатора у місячний строк після укладання договору з НАН України або в разі проведення процедури закупівлі в 20-денний строк після укладання договору за результатами процедури закупівлі.

23. Суб'єктами права інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі, сорти рослин, промислові зразки, комп'ютерні програми, наукові твори та інші об'єкти права інтелектуальної власності (далі – ОІВ), що створюються під час виконання договору на проведення роботи за науково-технічним проектом, є установа – виконавець робіт, творці цих об'єктів та інші особи, яким майнові права на ОІВ належать на підставі закону чи договору. Майнові права на ОІВ, створені під час виконання роботи за науково-технічним проектом, набуваються установою на підставі законів України та договору з творцем (творцями) об'єктів інтелектуальної власності і використовуються нею відповідно до розпорядження Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами).

24. Витрати, пов'язані з отриманням охоронних документів або реєстрацією майнових прав на ОІВ, підтримкою їх дії, а також з проведенням патентних досліджень, здійснюються установою за рахунок коштів проекту або загального фонду бюджету установи чи інших надходжень.

25. При укладанні договору з організацією-партнером необхідно взяти до уваги, що надання установою права використання ОІВ, що належать установі та створені до виконання науково-технічного проекту, а також під час його виконання, здійснюється на підставі ліцензійних договорів, укладених відповідно до статей 1107–1114 Цивільного кодексу України, договорів на передачу ноу-хау. При цьому зазначені договори мають передбачати виплату установі роялті, що встановлюється за домовленістю сторін з урахуванням, що звичайна ставка роялті становить не менше 3–5 відсотків валового доходу від реалізації продукції за ліцензією або не менше 20 відсотків чистого прибутку, який отримується від реалізації продукції за ліцензією. При отриманні доходу від використання ОІВ установа зобов'язана виплачувати творцям ОІВ винагороду згідно з додатком 2 до розпорядження Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами).

26. За умови часткового фінансування науково-технічного проекту організацією-партнером залежно від обсягів фінансування та у випадку його спрямованості на проведення конструкторсько-технологічних та дослідно-конструкторських робіт, що виконуються організацією-партнером, або установою, або спільно, договором з організацією-партнером має бути визначено:

- сторона(и), що набуває(ють) права на ОІВ, які створюються в рамках вказаних робіт;
- сторона(и), що забезпечує(ють) охорону прав на ОІВ, підтримку у силі охоронних документів;
- сторона, що сплачує винагороду творцям ОІВ;
- умови сплати установі роялті організацією-партнером.

27. Наукові керівники відібраних робіт вносять дані в систему РІТ НОД НАН України: обсяг фінансування проекту (затверджену вартість), номер реєстраційної картки, номер та дату укладання договору з НАН України, дані про форму та умови партнерства (при наявності).

При відсутності реєстрації або невідповідній реєстрації проекту, в разі ненадходження договору з НАН України чи копії договору з організацією-партнером відповідному координатору в установлені строки секція НАН України має право звернутися до Президії НАН України з пропозицією про припинення бюджетного фінансування відповідного проекту.

28. Фінансування проектів здійснюється НАН України в межах коштів, передбачених державним бюджетом на фінансування НАН України у відповідному році згідно з п.2.9 розділу 2 Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженому постановою Президії НАН України від 13.04.2011 № 111 (зі змінами).

29. Асигнування, що НАН України в установленому порядку виділяє виконавцю роботи за науково-технічним проектом, є цільовими і не можуть бути використані виконавцем з будь-якою іншою метою та на інші потреби, що не передбачені кошторисом роботи. Керівник установи, в якій проводиться робота, несе відповідальність за цільове використання зазначених коштів.

30. Матеріальні цінності, придбання яких передбачається кошторисом роботи за науково-технічним проектом, залишаються у користуванні установи-виконавця та беруться на баланс в установленому порядку, якщо інше не передбачено договором. Планування, облік і калькуляція собівартості роботи здійснюється відповідно до Типового положення з планування, обліку і калькуляції собівартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.07.1996 № 830 (зі змінами і доповненнями).

31. Наукові керівники робіт звітують про виконання проекту за половину календарного терміну виконання проекту, подаючи звіт у одному примірнику в письмовій та в електронній формі, оформлені згідно з додатком 4 до цього Положення, відповідному координатору.

32. По закінченню виконання проекту наукові керівники робіт подають до відповідної секції НАН України (документи складаються українською мовою):

32.1. Науковий звіт у одному примірнику та електронній формі, оформлений відповідно до ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлювання».

32.2. Копію технічної документації на продукт(и), отриманий(і) в результаті виконання проекту.

32.3. Довідку про об'єкти права інтелектуальної власності, створені під час виконання проекту, та проведені патентні дослідження (додаток 5 до цього Положення). Установа здійснює патентні дослідження відповідно до ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення» та ДСТУ 3574-97 «Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення».

32.4. Облікову картку НДР і ДКР (ОК) та інформаційну картку науково-технічної продукції (ІК НТП) у відсканованому та паперовому варіанті у двох примірниках. У разі створення під час виконання проекту технології вона має бути зареєстрована відповідно до чинного законодавства.

32.5. Акт здачі-приймання науково-технічного проекту у трьох примірниках та в електронній формі з доданими фінансовим звітом виконання проекту та розрахунками витрат за статтями, оформлений згідно з додатком 6 до Порядку формування тематики та контролю за виконанням наукових досліджень в Національній академії наук України, затвердженому постановою Президії НАН України від 13.04.2011 № 111 (зі змінами).

33. По закінченню виконання проекту наукові керівники робіт зобов'язані оприлюднити результати робіт:

33.1. На відповідному академічному веб-ресурсі, попередньо отримавши дозвіл на відкриту публікацію результатів.

33.2. У науково-практичному журналі «Наука та інновації».

34. По закінченню виконання проектів відділення НАН України у місячний строк проводять експертну оцінку завершених проектів та подають висновок, оформлений згідно з додатком 6 до цього Положення, до відповідної секції НАН України.

35. Секції НАН України після отримання звітів щодо виконання проектів та експертних оцінок відділень НАН України розглядають на засіданнях бюро секцій результати виконання проектів та можливості подальшого їх використання, що оформлюється відповідним протоколом.